В тузі, в неволі юність минає,
Кров в моїх жилах гірко бурхає,
Погляд похмурий, розум не бачить —
Зло чи добро мені в світі віддячить.
Спогади важко на душу лягають
В пам'яті злобній весь час виринають,
В грудях любові ні тої краплини —
Сон без надії, сон домовини.
Совість покажеш — прозвуть божевільним.
Дурням же слава, їм кадять, як сильним:
Він, бач, багатий, весь час не з простими.
Скільки він бідних замучив живими!
Що йому сироти, що йому діти!
В церкві він молиться — теж щоб дурити,
Молиться, хреститься, богу клянеться:
Бідних, аякже, люблю, як ведеться.
Лютий, бездушний громади мучитель!
Піп перед ним — робить шани ознаки,
Шапку скидає заляканий вчитель,
Ну, а в газетах напишуть писаки:
Страх перед богом — початок начала
Всякої мудрості... Так це казала
Зграя вовків у тій шкурі овечій,-
Лож на основі на цій же — всі речі
Тільки тобі хай, а розум людини
Треба скувать ланцюгами твердими!
Ось Соломон — був тираном розпутним,
В рай же попав він з вітром попутним.
Що говорив він — правдиве? неложнє?
Дурням казав він пустопорожнє.
В світі ще й зараз пересторога:
"Пута й канчук — від царя і від бога".

Брехні попівські! Ми знаєм: одвічно
Розум і совість тож борються з ними.
В муках вмирали борці героїчно,-
Трудно боротись з думками старими!
Люди в ярмі — і голодні, і босі
(Зло і тиранство в пошані ще й досі)
Руку важкую залізну цілують,
Чорній брехні надають вони віри.
Гнися, молись,— це вони все так учать,
Хай хоч і шкуру здеруть з тебе звірі,
Кров з тебе гади вип'ють, замучать,-
Тільки на бога одного й надійся:
"Боже, помилуй, я грішник, я знаю".
Кланяйся, лобом об землю бийся,
Бог тобі скаже — люблю, то й караю!..
Так уже йдеться! Земля — пустиня,
Царством брехні та рабства прибита.
День, чи то ніч — все ти раб і рабиня,
З віка у вік та ж доріженька бита.
В царстві ж у тому, де все безсердечне,
В царстві розпусти, підлоти і бруду,
В царстві скорботи — зло безконечне!
Буря ось гряне! З очей геть полуду!
Скоро підлоті вже край, кінець...
Скоро гукнем ми: Хліб чи свинець!"